

Szerződésszegés a koronavírus járvány alatt

A kötelmi jog egyik alapelve, hogy a szerződéses kötelezettségeinket teljesíteni kell, és az ezzel együtt járó kockázatokat pedig viselni kell. A felek szerződéses kötelezettségeik teljesítése alól csak egyedi, külső és előre nem látható okokra hivatkozva szabadulhatnak.

Abban az esetben, ha valamely szerződő fél nem képes teljesíteni egy külső körülmény miatt, meg kell vizsgálni, hogy a felek közötti szerződés tartalmaz-e külső körülmény felmerülésére, ún. vis maiorra rendelkezést. Ha tartalmaz, aszerint kell eljárni. Ha azonban a szerződés nem tartalmaz vis maiorra vonatkozó szabályokat, vagy azok túl általánosak, akkor a jogkövetkezmények megállapításához a jogszabályokat és a bírói gyakorlatot szükséges figyelembe venni.

A Kúria egy eseti döntése szerint a vis maior olyan mértékű, ellenállhatatlan erő, eseményt jelent, amelyet senki sem tud elhárítani. A vis maior körébe tartozó események a szerződés teljesítését nem csupán megnehezítik, hanem emberi erővel el nem hárítható módon lehetetlenné teszik.

Szerződésszegés

Ha valamely fél nem képes teljesíteni a vállalt kötelezettségeit, azaz szerződést szeg, de bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, akkor mentesül a másik fél keletkezett kárának megfizetése alól.

Mentesülés a kártérítési kötelezettség alól

A Ptk. szerint mentesülésre csak akkor van lehetőség, ha:

- a körülmény a vírussal közvetlen összefüggésben áll,
- következményei észszerűen elvárható intézkedésekkel nem elháríthatóak, és
- az a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható, azaz ha a szerződés megkötésének időpontjában a koronavírus-járvánnyal és annak a konkrét esetben felmerült következményeivel még nem lehetett számolni.

A 2020. február–márciusában megkötött szerződések esetében az előreláthatóság hiányára való hivatkozás már nehezebb lesz, mert ekkor már számolni lehetett a koronavírus járvány következményeivel, legalábbis valamilyen mértékben.

Lehetetlenülés

Ha a járvány lehetetlenné teszi a szerződés teljesítését pl. karantén vagy határázár miatt, akkor a szerződés lehetetlenül és megszűnik. A lehetetlenülésért való felelősség ilyen esetben nem állapítható meg. A felek a már teljesített szolgáltatásokkal való elszámoláson túl nem érvényesíthetnek igényt egymással szemben.

A szerződés módosítása

Ha a felek nem tudják konszenzussal rendezni a járványra tekintettel a jogviszonyukat, akkor az egyik fél kérheti a szerződés bíróság általi módosítását. A bíróság általi módosításra csak akkor kerülhet sor, ha

- a felek közötti tartós jogviszonyban a szerződés megkötését követően előállott körülmény következtében a szerződés változatlan feltételek melletti teljesítése valamely fél lényeges jogi érdekét sértené, és
- a körülmények megváltozásának lehetősége a szerződés megkötésének időpontjában nem volt előrelátható,
- a körülmények megváltozását nem ő idézte elő és
- a körülmények változása nem tartozik rendes üzleti kockázata körébe.

Az SAXINGER COVID-19 csapatának szakértői örömmel segítenek Önnek a jelen témában, és válaszolnak a COVID-19-hez kapcsolódó egyéb jogi kérdéseire is.

Állapot 2020.03.31.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a jogi helyzet folyamatosan változhat, de igyekszünk a tartalmat folyamatosan aktualizálni.

Dr. Beatrix Fakó

Ügyvéd

Budapest

T +36 1 270 9242

F +36 1 270 9241

b.fako@saxinger.com